

DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCAE
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUOD LIBET ARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis octava
Februarii, anni M. DCC. XLII.

M. ACHILLE-FRANCISCO FONTAINE,
Doctore Medico, Praeside.

An suendi Tendines?

I.

MORBOS desidiae & luxuriae sobolem non ineptè dixeris: ast eheu! exercitatio & temperantia plurimos quidem arcent, non vindicant ab omnibus: corpus etenim humanum iiii non solum labor affectibus, quos perversus rerum nonnaturalium usus invehit, sed & externarum injuriâ lacefitur, quandoque ineluctabili. Hinc *biraxurum*, practica Medicina pars, non una, sed multiplici instruitur armaturâ, variisque telis diversos hostes confondere aggreditur. Interioribus potissimum morbis Diatam legitimâ viâ ratione curantem adhibet; externis siue Chirurgiam, nunc nudâ, nunc ferro igneve armata manu artificiosâ actione pugnante, opponit; utrisque ut plurimum Pharmaciam invigilantem medicamentorum compositioni & administrationi. Non ideo tamen credideris has Medicinae partes ita à se invicem esse separatas, ut singulari, ceteris otiofisi, optatos effectus praefare valeant. Omnimodum individua connexio, necessaria conspiratio, nec nisi in omnibus exercitatum Medici titulo insignire licet. Qui, quoq[ue], vulnri, ulceri, externo cuicunque affectu medebitur, cui ritè perspectum non erit an medicamentis instituenda curatio, an ad ferrum ignemve deveniendum, quomodo demum & quo tempore singula, quorum opus erit, admovenda? Nec Chirurgi hac committenda extra Medici alcama esse iniquis garriat detrectator. Medici id omne juris est, quo & immineat avertuntur morbi, & praesentes profligantur. Ablegandi ergo intulit Chirurgi? Minime gentium. Prostis consilio Medicus, auxiliarium dexteram porrigit Chirurgus; huic operanti consultus ille semper adst. Hac concordia ægrorum optimè confuletur salutis. Sic à partibus exquisitissimo sensu donatis inutile ferrum arcebatur. Sic exulabunt opera ob *Symptomatum* ferociam formanda, vix ac ne vix quidem nonnunquam perficienda, incassum semper tentanda.

I I.

OPUS omne Chirurgicum vel ad *cibos*, vel *sudores*, vel *urinas* pertinet. Prima contra naturam divisa conjungit; altera dividit continua; tercia quidquid extraneum, vel intus collectum est, vel extus immisum, extrahit. Triplicis hujusce operis prestantissimum, naturæ consentaneum maximè, & ceterorum quasi coronis, *cibos*, *urinas*, varia pro diverso munere sortitum nomina: nunc enim osa fracta componit, & *urinas*, nunc eadem nativis emota sedibus reponit, & *ægripipas* Græcis dicitur. Alias contra naturam, absque ullâ divisione, prolapsas molles partes restituit, tunc nominata;

eadem demum cum continuo solutione lassas committere aggreditur, tuncque *ovirōs* commune nomen retinet. Ut autem partium fauicarum textura, situ, officio discrepantium, à variis diversorum corporum insultibus, unitas solvit; sic hujus restituenda non unica, nec eadem semper est ratio. Levioribus cutis & subjectæ adipis vulneribus, feriente arte, natura sola scicatricem plerumque inducit; ubi vero in ipsas carnes, vel altius penetravit vulnus, nature medicatricis quandoque inanis est opera, nisi ab auxiliariâ arte impedimenta removeantur. Hac inter plurima Chirurgi manu frequentius expofulant, 1º. crux profluviu[m], vel largâ ejusdem ex diversâ parte missione, vel impositis astringentibus medicamentis, vel vasis è quibus crumpit aut compressis aut ligatis supprimendum. 2º. Intus harcens corpus extrancum, vel râ parte quâ venit, aut cā ad quam tendit, ut digitis edendum, aut variâ forcipe apprehendendum extrahendumque. 3º. Denique diducta nimium vulneris labia, vel debitâ fauicate partis collocatione, vel delegatione, vel futuris, nunc genuinis, nunc spuriis sive fictis, adducenda continendaque. In horum verò promiscuè nusquam usurpan- dorum delectu habendo, ut & in omni Chirurgico opere, partium structura cyno- suræ locum semper tenere debet, abstinendumque sedulò, quantum fieri potest, à partium nervosarum lassione, hanc etenim dolor & inflammatio sape sarpis excipiunt, & quod maximè dolendum, convulsi, quam supervenientem vulneribus lethalem pronuntiat Hippocrates, Aphor. 2. Lib. 5. Nullum etiam opus Chirurgicum tentandum est, quin illud utiliter institui posse constiterit; alias etenim vel imperitia labes Chirurgo inuritur, vel interdum agri que[n]t morbus permit occisi speciem subit, ut in carcinomato mox iterum germinantis infauitâ abscissione, vel gangrenâ ab- interiori humorum vitio ortâ, atius vitiati amputatione non semel contigit.

I I.

NULLAM esse corporis humani partem, cuius compages ab externâ vi labefactari non possit, & uno ore fatentur omnes, & ossum fragilitas ipsa testatur. Hac in molles, partes irruente infigitur vulnus, quod strictè sumptum definitur, partium corporis mollium continuo foliatio, recent, cruenta, ab externo instrumento orta. Pro variâ instrumenti vulnerantis qualitate & actione, pro diversâ conditione partium. lassatum, pro naturâ, modo, & figurâ vulneris, innumera propemodium hujus extant differentiae & appellations. Ejusdem causa vel tyronibus obvia sunt. Signa item oculis subjecta facile habentur, si in summâ parte plaga sit; sed ubi penitus penetravit, quid intus sit ictum non ita facile iudicatur. Id autem, quod ignorare placulum, indicant vulnerantis teli genus, vulneris situs, specilli exploratio, excretionum natura, supervenientia demum, singulaque propria cujusque partis *Symptomata*. Verum ut ex his omnibus ritè perspectis, & inter se collatis vulneris genus cognoscendum, sic ex iisdem attentâ præstigâque mente ponderatis præfigiendus exitus; ante omnia enim scire Medicus debet, monente Celfo*, quia infanabiliâ sunt vulnera, quæ difficilè habeant curationem, quæ promptiorem. In eorum numero, quæ sanabiliâ grave periculum portendunt, ingenique curanti negotium facessunt, non immerito à veteribus Medicis reponitur percussus Tendo, incerto forsan nervi vocabulo, ob ferè similem succedentem utriusque fauicato *Symptomatum* catervam, ab iis passim appellatus. Is non secùs ac ceterae corporis humani partes vel ab instrumento acuto pungitur, vel à fecante incidunt, vel à gravi obtusoque contendunt, vel multifatiam laddit. Tendinis quadamtenus fæsti, aut lace- rati, contusi, &c, præter sedem indicem, communis ferè ha[n]o[n]te sunt. Dolor vellemens non solùm partem affectam, sed & quandoque remotas excruciat, inflammatio pariter exercet, ni ocyus succurratur, in gangrenam definens, febris acceditur, quam delitium aut convulsio excipit; his aliquando accedunt animi deliquium, suffusio dejectio, aliaque id genus pessimi omnis. Præcisò tendine nihil ex his sub- oritur, sed partis, interdum pendule, motus perit. Ubi punctum Tendo vulneratus est, protinus ampliatura vulnus, in idque infundenda medicamenta calida & penetrantia balsamicis permixta, v.g. oleum terebinthinæ cum spiritu vini, vel bal-

sumum *Floraventi & Copahu* cum oleo ovorum ; cataplasmatis repellentibus , resolventibus & anodynis recrendare pars affecta ; sanguis largâ manu mittendus ; dicta tenuis praescribenda. Eadem propemodum arte levioribus Tendinum incisionibus , lacerationibus , & contusionibus medendum : at si maximam partem secti vel lacerati , graviter ve contusi occurrant , aut inanem medelam *Symptomatum* ferocia suparet , tunc ex omni parte resecandus est Tendo , futurâ nusquam committendus : hac enim nullatenus quandoque , incasum semper instituendâ , molefius delicatissimam partem afficiente , qua Tendinis sectio pacaverat , denud recrudescunt symptomata.

I V.

SENSUS acie nervos exteris corporis animati partibus præstare apud omnes confessus est. Cum autem hos & lefos Tendines haud absimile prodat malorum agmen , acutissimum quoque sensum Tendinibus obtigitfacilis est conjectura : penitus verò explorata ipsorum structura omnem prouersus scrupulose eximit. Quid enim Tendo ? Funiculus est , ut ita dicam , Nervo continuus ; sive universitatem fibrarum sicut nervosatum , tunc carneatum , quibus musculi contextuntur , invicem adunatum candidans densaque producō & coagulatione. Jam verò cum partium sensus ab intertextis staminibus nervosis penderat , patet funiculos illos ex totidem fibris compactos , ac musculi quorum sunt appendices , ratione molis , ubertimo staminibus nervosorum prouentu irrigati , proindeque exquisitissimum donari sensu. Quae , quācumque horrenda puncto , maximam partem secta aut lacerato , contuso ve Tendine , invadunt *Symptomata* , hæc eadem , quācumque arte hoc futo , pertimescenda sunt. Cur etenim primò , in utroque secti Tendinis extremo , semel vel bis , ut quibusdam placet , infixa acis punctio adeo gravior non affectet , ac pugionis , siccæ , aliisve instrumenti prætermissu mucro ? Deinde laceratio & incisio tendinis idē tam atrociter excruciant , tantisque edunt strages , quod superstitis integræ partis , musculorum nisijam impars , fibra nervosa ultra modum diffusa , concusse vividiūs , mox distumpnēde , impressum sibi motum propriis musculo nervorum sirculis comunicent , inde ad cerebri penetralia propagandum. Quis autem facili non percipit ab importuniū injecti vineñi duritiis fibras comprimit & concurrit , à jugi ipsius mortuæ easdem secundū & dilacerari , transversaque potissimum , quibus in longum extrentes connectuntur , quoque solta , peracta futurâ , musculorum contractione obnuntur ? Denique cum ad validius constringandam continentiamque futuram , pinne , vel linteis , aut panni serici , cerāque liti , obvolutorum dense laciniæ utrique fili extremitate plurimū inferantur , ab his collidi contundique delicatissimas partes in promptu est. Sileo volcellarum , ad appetchendenda , adducendaque diffusa Tendinum capitæ , excoxitatarum immatum usum. Quid potrò ex his omnibus ? nisi dolorcens acerbissimum , febris , delirium , convulsionem , aliaque propria affectorum Tendinum accersit *Symptomata* , quæ non-nisi futurâ , nonnumquam cheu ! serò nimis laxata sedantur. Exitiosum adeo opus aggredi quis jam non exhorefcat ? Pernicie quam secum trahit comitem , illud insuper accedit , quod secti Tendinis capitæ , si longius sub cutem callofa recesserint , vel ortâ suppuratione , aut aliâ de causa ingens adfuerit substantia dispendium , ad se invicem edūque numquam accedant , ut futurâ semper inutili possint committi : semper inutili dico : nam catenul tantum utili esse rectè notat Celsus * , quatenus sunda pars ducens filum quasi sua sponte sub sequitur. Si verò sine vi si proxima sibi fieri possint Tendinum capitæ , absque futura periculo adduci posse , adductaque contineri , & glutinari , non modo ratione consentaneum , sed & experientia compertum est.

V.

MUTUO secti Tendinis extremitum contactui , proindeque hujus glutinamen-
to nihil magis obstat , quām innatam Muculæ vim versis sicut originem
fess contrabendi , concedatur. Quid inde concludendum ? Quid ad hanc vim futura
confer ? Nihil sanè : imò fibras nervosæ moleſtæ ſollicitando , Muculorum con-
tractioni promovenda apta magis videtur. E contrario parte in eo ſitu collocatâ quicquid ,

Loco indic.

4

quām maximē contractō Musculo , cuius Tendo resectus est , obtinuisset , si insuper Musculus fasciā circumductā , ne longius resiliat , firmiter , vulnerisque orte glutine seu suturā siccā continetur , sic , inquam , sc̄ti Tendinis capita , quām proximē adductā committit , & contineri posse omnibus perspectum est . Nec tamen ea tanto impetu , quantum vulgo jačatur , sub cutē refūgere credendum est : nam præterquam quod musculi omnes circumfusis partibus annexuntur , manūs Tendinum , quorum gratiā futura potissimum inventa videatur , vaginas *Perioſſio* firmiter adhaere anatomica ſectione comprobatur . Denum si qui Tendines futuram expoſtularent , ii maximē , qui cratiores , robustissimorum plurimorumque Musculorum communes ſunt appendices , illos verò , hacten omīſā , refutui , prater pláticas obſervationes , probat apud Sinenses frequentissimi crassissimi omnium Tendinum abſque ignoto futurā artificio integra reſtitutio . Apud illos mos olim fuit latronum Achillis Tendinem , five Hippocratis chordam magnam præscindere , forſan ut à claudicantium incurſu facilis caveretur , iterumque in furto deprehensis promptiis injiccerent manus : at ex quo compertum eft illorum plūtios perfectè convaluit , ſuprā & inſtrā reſecatur Tendo , interjectaque ſectioni pars eximitur , ſequi ſupplicio affectis integræ ſanationis ſpes omnis admittitur . Si quis jam antiquum illud opus , ab illustrissimis viris probatum , & celebratum fuſſe objiciat ; ipſius inter ortum & funera breviſſimum tempus antiquitus interfuſſe reponimus . Nec autoritatē autoritate refellere nobis arduum . Avicenna , Guidoni à *Canliaco* , aliisque iſorum ſententiae aſcelis , opponere poſſumus Galenū , Pareum , Petrum de *Marchetis* , alioſque bene multos formidandum opus improbantes , cuius opera ſi quodam fanari contigit , eſtem non minus feliciter , hoc omīſo ſanando ſuſſe contendimus . Nec ſimil cum Tendine conſtruere , ut hiſtis temporibus fieri conſuevit , tutior ſit futura , cuius vanitatem incerta & parūm conſtantis hujus iſtituenda methodus arguit . Fato igitur ſuo relinquendi , quorum , ob vulveris vetusſatē , calloſi Tendines longē ſub cutē fugerunt ; ita ſanē : ſatiuſ eft enim unius parti motu depravari , etiam aboliri , quām horrendis diu ſuſtrahque vexatū ſymptomaticis , ſupremum obire diem .

Non ergo ſuendi Tendines.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus . Maria Pouſſe . M. Franciſcus . Iohesphus Hu-

nand , Regia Scieniarum
Academie , & Regia Societatis
Londinensis Socius , in
Horto Regio Anatomie &
Chirurgie Profiſſor ac De-
monſtrator .

M. Claudio Brunet .

M. Antonius Cafamajor .

M. Petrus le Hoc , Confiliarius
Medicus Regis ordinarius in
eius Caſtelleto , & utriſque
Pharmacia Profiſſor deſi-
gnatus .

M. Ludovicus de Santeel .

M. Raymundus de la Riviére .

M. Antonius - Nicolaus Gue-
naut .

M. Emmanuel - Mauritius du
Venay .

Proponebat Parifiis JACOBUS - FRANCISCUS LE CHAT DE LA
SOURDIERE , Cenomanensis , Baccalauteus Medicus A.R.S.H. 1742.
a ſextā ad meridiem .